

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yetmiş sekizinci inikat

30 . VI . 1944 Cuma

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	146	Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Eneümeni	
2. — Havale edilen evrak	146	mazbatası (3/156)	147:150
3. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiye mâruzatı	147	2. — Torbalı'nın Çaybaşı köyünden Hüseyinoğlu 1327 doğumlu Hasan Fehmi Siper'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Eneümeni mazbatası (3/134)	150
1. — Emirber ve seyis erleri hakkındaki 1600 sayılı kanuna ek kanun lâyihasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi	147	3. — Sivas Mebusu Abdurrahman Naci Demirağ'ın, Belediye İstimlâk Kanununun 9 neu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Dahiliye ve Adliye Eneümenleri mazbataları (2/41)	150:152
4. — Müzakere edilen maddeler	147		
1. — Hendek'in Kalayık köyünden Haliloğlu Mehmet diğer adı Hüseyin Birinciler'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında			

1. — SABIK ZABIT HULASASI

İş Kazalarıyla Meslekî Hastalıklar ve Analık Sigortaları hakkındaki Kanun lâyihasının muvakkat bir encümeninde tetkik ve müzakeresi kararlaştırıldı;

Sayın Üyelerden bazılarına izin verilmesine dair olan Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi ile;

Mardin Mebusu Dr. Aziz Uras'ın teşrii ma-

suniyetinin kaldırılmasının Devre sonuna bırakılması hakkındaki Muhtelit Encümen mazbatası kabul olundu;

Cuma günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reis Vekili

Aydın

Dr. M. Germen

Kâtip

Kütahya

V. Uzgören

Kâtip

Samsun

N. Fırat

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Diyarbakır ve Elâzığ istasyonlarından Irak ve İran hudutlarına kadar yapılacak demiryollarının inşası için istikraz akdine dair olan 4057 sayılı kanuna ek kanun lâyihası (1/318) (Maliye ve Bütçe Encümenlerine);

2. — Havadan indirme ve denizden çıkarımlara karşı mücadele hakkında kanun lâyihası (1/319) (Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenlerine);

3. — Jandarma Erat Kanununun 3 neü ve 20 nei maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler ilâvesine dair kanun lâyihası (1/320) (Dahiliye, Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenlerine);

4. — Nakil yasıtalari hakkındaki 3827 sayılı kanuna ek kanun lâyihası (1/321) (Bütçe Encümenine);

5. — Orman Umum Müdürlüğü 1942 malî yılı hesabı katısı hakkında kanun lâyihası (1/322) (Divanı Muhasebat Encümenine);

6. — Yeniden 10 milyon liralık madenî ufaklık para darbu hakkında kanun lâyihası (1/323) (Maliye ve Bütçe Encümenlerine);

Tezkereler

7. — Yedeksubay ve Yedek askerî memurlar Kanununun 1972 sayılı kanunla muaddel 3 neü maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi (3/192) (Maarif ve Millî Müdafaa Encümenlerine);

Mazbatalar

8. — Aşkale'nin Çat nahiyесinin Yavi köyünden Abdurrahmanoğlu Ahmet Işık'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/150) (Ruznameye);

9. — Bazı İsviçre mamul mallarının muayyen bazı Türk mallariyle mübadelesini tanzim maksadiyle imza edilen Protokolün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye, İktisat ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/234) (Ruznameye);

10. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı 1 sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına ve Gümrük ve İhşisarlar Vekâleti Teşkilât ve Vazifeleri

hakkındaki 2825 sayılı kanuna bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası ve Gümrük ve İhşisarlar ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/285) (Ruznameye);

11. — Gümrük Tarife Kanununa bağlı giriş umumî tarifесinin 695 nei numarasının (C) ve (D) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Ticaret, Maliye, Bütçe ve Gümrük ve İhşisarlar Encümenleri mazbataları (1/259) (Ruznameye);

12. — Kayseri'nin Kuşçu köyünden Mehmetoğlu Halit Salur'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/130) (Ruznameye);

13. — Mecidözü'nün Şihlar mahallesinden Hasanoğlu Muharrem Baba'nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/158) (Ruznameye);

14. — Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek elbise ve teğizat hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/245) (Ruznameye);

15. — Nizip'in Hiyyam köyünden Caferoğlu Salih Sönmez'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/114) (Ruznameye);

16. — Romanya'dan 70 vagon ve 3270 varil alınması ve bedellerinin kısmen muayyen mallar kısmen de ley olarak ödenmesi hususunda yapılan Anlaşmanın tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye, İktisat ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/235) (Ruznameye);

17. — Seydişehir'in Kızılealar mahallesinden Ahmetoğlu Durmuş Çamur Sarıoğlu'nun ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/143) (Ruznameye);

18. — Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadeleler ve Tediyelerin tanzimine mütedâir Anlaşmaya bağlı II nei listeye 14 milyon liralık nunzam bir kontenjan ilâvesine, incir ve üzüm kontenjanlarında münakale yapılmasına dair teati olunan mektupların tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/241) (Ruznameye);

19. — Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelere ve Tediyelelerin tanzimine mütedair Anlaşma esasları dahilinde Almanlar tarafından 5 tane tayyare verilmesi ve mukabilinde muayyen Türk mallarının ihracı için Alman Sefareti ile teati olunan mektupların tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/254) (Ruznameye);

20. — Türkiye ile Macaristan arasında mevcut Ticari mübadelelere ve Tediyelelerin tanzimine mütedair Anlaşmalarla merbutlarının 31 Mayıs 1944 tarihine kadar uzatılması hakkında ka-

nun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/247) (Ruznameye);

21. — Türkiye ile Romanya arasında imzalanan Tasfiye Protokolünün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/194) (Ruznameye);

22. — Türkiye ile Romanya arasında Ticari mübadelelere ve Tediyelelerin tanzimine mütedair Anlaşmalarla merbutlarının iki ay temdidi hakkında teati olunan mektupların tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/267) (Ruznameye).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — R. Canitez

KATIPLER : N. Fırat (Samsun), V. Uzgören (Kütahya)

REİS — Celse açılmıştır.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — *Emirber ve seyis erleri hakkındaki 1600 sayılı kanuna ek kanun lâyihasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi (3/193)*

REİS — Hükümetin bir tezkeresi vardır, okuyoruz:

71-86 6/1765 26 haziran 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahili Nizam-

namesinin 69 ncu maddesine göre hükümsüz kalıp 6. III. 1944 tarih ve 71-86/6-748 sayılı tezkereyle yeniden müzakere edilmesi istenilen «Emirber ve seyis erleri hakkındaki 1600 sayılı kanuna ek kanun lâyihası» nm iadesine müsaade buyurulmasını arz ederim.

Başvekil
Ş. Saracoğlu

REİS — Alelûsul iade ediyoruz.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Hendek'in Kalayık köyünden Haliloğlu Mehmet diğer adı Hüseyin Birincier'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/156) [1]*

(Mazbata okundu).

REİS — Mütalâa var mı?

İ. ARVAS (Van) — Müsaade ederseniz bir sual sorayım. (Kürsüye sesleri).

Dosyadaki 859 numara ve 23. V. 1942 tarihli tezkerede bir fıkra var. Mazbata Muharirinden rica edeceğim, bu eiheti tazvih buyursunlar.

Maktul Bekir'in karısı Fatma ve oğlu 14 yaşındaki Sami ilk ifadelerinde, babamızı ve ko-

camızı evden alıp götürün Sırrı Barlar'dır, diye ifade etmişler ve hattâ ifadelerinde bunun ceketinin ve başlığının rengini de söylemişler. Bilâhare yapılan taharriyatta da aynı elbise ve başlık Sırrı'nın evinde çıkmış. Sırrı vaka-dan üç gün evvel köyde olmadığını iddia etmiş. Halbuki komşularından Cemal kızı Meliha vaka sabahı Sırrı'nın kapısının önünde olduğunu söylemiş. Binaenaleyh ötedenberi hariceten yaptığım tetkikatta da bu katlin faili Hüseyin değil Sırrı olduğunu anladım. Sırrı bilâhare yaptığı tazyikat ve tehdit ile karryı bu ifadesinden vazgeçiriyor. Mahkeme huzurunda bu kari diyor ki; ben dokuz saat ötedeki Hüseyin'i namı diğer Mehmet'i Sırrı'ya benzettim. Halbuki yaptığım tahkikatta anladım ki, bu Hüseyin'i hiç tanmıyorum. Kapı eşi-

[1] 172 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

gi komşusu olan senelerce gördüğü Sırrı'yi tes-his ediyor, sonra bu ifadesinden vazgeçiyor.

Sonra ikinci bir mesele, Mehmet ve arkadaş-ları 15 gün mütemadiyen tazyik dolayısıyla, so-pa yiyerek bu ifadede bulunmuşlardır. Beledi-ye Reisi Osman Bey, hâkime, müddeiumumiye, jandarma kumandanına gidiyor, Cumhuriyet devrinde bu kadar sopa olur mu? diyor. Ço-luk, çocuk zâra geliyor, bu iş biz tahkikatımı-ızı bitirdikten sonra olur demişler.

Şimdi bendeniz yaptığım tahkikattan edin-diğim kanaate göre, bu adamı haksız olarak asacağız. Mehmet bu fiilin faili değildir. Bilâ-hare Musa ismindeki bir adamın ifadesi üzeri-ne bu adam yakalanıyor, güya 100 lira para-sına tamamen yapmışlar. Halbuki bu adamın bir-verte elli lira biriktirdiğini gören ve bilen yoktur. Sonra dilsiz, fakir bir adamdır. Bi-naenaleyh bendeniz bu hükmün âdilâne oldu-ğuna kani değilim. Ben bunda bir hatayı adli olduğuna kaniim. Mazbata Muharririnin tavzi-hini rica ediyorum.

ADLIYE En. Na. E. ORAN (İzmir) — Efendim, bilhassa bu dosya Encümenimizde mütead-dit arkadaşlar tarafından tetkik edilmiştir. Se-bebi de daha evvel söz alan arkadaşımız İbrahim Beyin bu meselede bir haksızlık olması melhuz bulunduğunu söylemesi üzerine Encümen ikaz edilmiş olduğu için herhangi bir hatayı bâis ol-mamak üzere bu iş arzettiğim gibi, müteaddit ar-kadaş tarafından tetkik edildi. Buyurdukları gibi maktulün karısı gelenlerin içerisinde Sırrı vardır. denemiştir.

İ. ARVAS (Van) — Lütfen okurmusunuz.

E. ORAN (İzmir) — Aynen ifadesini arzet-mek kabildir. Dosya elimizdedir. Diyor ki; gele-nin yüzü sarılıydı Sırrı'ya benzettim. Tâ-bir aynen budur. Eğer heyeti celile emre-derse fıkrayı aynen okurum. Birinci mesele bu-dur. İkincisi, idam hükmü verilen Mehmet, ki haksız idam edilecektir deniyor, hazırlık tahki-katında vakayı olduğu gibi hikâye etmiştir.

İ. ARVAS (Van) — Sopa ile.

E. ORAN (Devamlı) — Efendim, müsaade ederlerse bendeniz söyleyeyim, kendileri de iea-bederse Heyeti Umumiye'yi tenvir buyururlar. Evvelâ bunlar içeriye girmek için evvelâ kapıyı çalıyor. Kapıyı çaldıktan sonra yukardan «kim-dir o?» sualine karşı, kendilerinin sayım kontrol memuru olduklarını ve evde bazı hayvanlar sak-ladığı için evi araştıracaklarını söylüyorlar. Eve girer girmez zavallı dilsiz Bekir'in elindeki lâmbayı kırıyorlar.. Vakanın böyle olduğunu, vakanın akabinde, kocasını don ve gömlekle dışarı çıkardıkları zaman karısı komşusuna hikâye ediyor. İşte bu hikâyeyi kaatil Mehmet birinci ifadesinde aynen söylemiştir. Arkadaşım bunun darba müstenit olduğunu beyan ediyorlar. Böyle bir şey yoktur. Çünkü sulh hâkiminin, senin hazırlık tahkikatında böyle bir ifaden var, niçin

böyle ifade ettin demesine karşı, ben dövülmedim ve bu ifadem kerhe müstenit değildir, belki dö-vülürüm diye böyle ifade ettim diyor. Bu ifa-deler aynen zabıtta vardır. İsterlerse okunabilir.

Sonra parasına tamamen öldürmüşlerdir. Hal-buki bu fakir bir kimsedir, kendisinin parası yoktur. Hâdisce böyle değildir. Hâdisce şudur ar-kadaşlar: Kadir namında bir adam vardır.

Buna bir kız kaçırma meselesi var. Fevzi na-mında bir adamla beraber Kadir'e bir kız kaçı-ıyorlar. Fevzi yakalanmamak için hali firarda-iken jandarmalarla müsademe neticesinde istisal ediliyor. Vuruluyor. Fevzi'nin bir akrabası var-dır; Pakize namında bir kadın. Bu Pakize alt-tan alta yaptığı tahkikatta akrabası Fevzi'nin jandarmalar tarafından değil, bir muhtar tara-fından vurulduğu zihabına varıyor ve binaen-aleyh bu muhtardan intikam almağa karar veri-yor. Ve bu kararını tatbik için lâzım gelen pa-rayı, madem ki, Fevzi Kadir'e kız kaçırma için kendini feda etmiştir, Kadir'in akrabası bu parayı bana bulsun diyor. Bu meyanda maktul dilsiz Bekir'e de müracaat ediyor. Dilsiz Bekir diyor ki, ben bu gibi şeylere para vermem ve reddediyor. İşte bu sefer Pakize Dilsiz Bekir'den intikam almak için kendi kardeşi İsa ve Şakiri yüz lira para vâdiyle bu işe teveih ediyor ve kendisine yüz lira para vadedildiğini söylüyor. Nihayet ifadesinde 3 kurşun attığını sağ tara-fına, birisini de kafasına attığını söylüyor. Ta-bip raporu da aynen ikisinin sağ tarafına ve birisinin kafasına atıldığını hâkidir. Binaen-aleyh biz Encümence bu iş için, katiyen bir hak-sızlık olmadığı kanaatine vâsil olduk. Heyeti Umumiye nasıl tensip buyurursa o suretle olur.

İ. ARVAS (Van) — Rica ederim Reis Bey, o arzettiğim tezkereyi mazbata muharriri bey okusun.

REİS — Efendim; yalnız şunu arzede-yim ki, Devletin en yüksek bir mahkemesinin usulü mü-zakeresine taallük eden ve salâhiyetine tecavüz eden bir müzakere açılmasına meydan verilmeme-sini bilhassa rica ederim. Burada müzakeratın bütün teferruatı yoktur.

İ. ARVAS (Van) — Reis Beyefendi yoktur diyor bendeniz vardır diyorum. İşte bu arzet-tiğimi tezkerenin okunmasını istiyorum.

REİS — Mahkemenin usulü müzakeresini burada tenkit etmek doğru değildir. Yalnız bu adamın affı arzu ediliyorsa Yüksek Heyetin salâhiyeti dâhilindedir.

ADLIYE En. M. M. Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Sayın arkadaşlarım; İbrahim Arvas, bu dos-ya hakkındaki düşüncelerini daha önce Encü-mene bildirmek lütfunda bulundular. Bu itibarla dosyanın, kendilerinin öne sürdükleri mülâ-hazalar da nazara alınarak, tetkiki, raportör ar-kadaşımızdan rica edilmiştir. Bir vesile ile ar-zettiğim gibi, idam dosyaları encümen âzaları arkadaşlara dağıtılmakta ve dosyanın ihtiva et-

tiği kâğıtların çokluğu ve işin ehemmiyetine binaen arkadaşlarımız tarafından evde tetkik edilmektedir. Dosyayı ilk defa okuyan Feridun Düşünsel arkadaşımız, İbrahim Arvas arkadaşımızın ileri sürdüğü mütalâaların mahkemece ledeltetik vârit bulunmadığını ve kendisi dosyayı baktan aşağı tetkikinde, gerek arkadaşımızın ifade buyurdukları ve gerekse zati meselenin mahiyeti itibarıyla tereddüdü mucip bir eihet olmadığını Encümende arzemişlerdir. Fakat Arvas arkadaşımız, bir arkadaş tarafından daha tetkik edilmesini, kendisinin bu hususta esash malûmata sahip bulunduğunu ileri sürmesine binaen, bu defa da Sayın Ekrem Oran arkadaşımızdan dosyanın tetkikini rica ettik. Kendilerinin etraflı ve çok esash tetkikatı neticesinde, Encümence bütün bu noktalar üzerinde durularak bu dosyaya müteallik ölüm cezasının infazı keyfiyetinin Yüksek Heyete arz edilmesinde ittifak hâsil oldu.

Arkadaşımız iki noktaya temas buyurdular. Ekrem Oran arkadaşımız gayet iyi izah ettikleri için bendeniz kısaca temas edeceğim.

Dosya yüzlerce kâğıdı ihtiva etmektedir, tahkikat muhtelif safhalar arzeder. Bu kâğıtlardan herhangi birisini ele alarak buna istinat etmek imkânı yoktur. Nitekim, bu ifadeyi mütaakıp şahidin hataya düştüğünü ve gösterilenin Sırrı olmadığını, yine dosyada mevcut evrak ispat etmektedir. Mahkeme de bu hususlara istinat etmiştir, Raportör arkadaşlarımız, evvelâ tahkikatı yanlış bir mecraya sevk etmek bakımından Sırrı'ya yapılan eürüm atfının önlenmesi için gerek idari makamlarda ve gerek mahkemelerde gösterilen alâka ve hassasiyeti takdirle anmışlardır. Bilhassa Sırrı, kendisine atfedilen eürüm isnadı yerinde olmadığı sabit olarak beraet etmiştir. Bu eihet kazaen halledilmiş bir husustur. Mahkeme bu ifadeleri göz-önünde tutmuş ve tetkikatını derinleştirdikten sonra hakiki faili bularak ittifakla ölüm cezasını vermiştir.

İkinci husus, dayak meselesi. Arkadaşımızın bahsettiği dayak meselesi hususunda ölüm cezasına mahkûm edilen Mehmed'in dahi bir ifadesi yoktur. Gerek hazırlık tahkikatında ve gerek ilk tahkikatta itiraf ettiği halde son tahkikatta dövüldüğünü değil, ben dövülmedim, fakat dövülmekten korktum demiştir.

Bu bakımdan her iki hususta da encümen herhangi bir tereddüde düşmemiştir. Takdir Heyeti Celilenizindir. Bilhassa idari makamların, yani jandarmaların bu dosya münasebetiyle gösterdikleri kabiliyet ve tahkikatın sevkü idaresi bakımından hakikaten elde ettikleri muvaffakiyet takdire şayandır. Bu bakımdan da bendeniz arkadaşımıza iltihak ederek kararın infazına müsaadelerinizi rica ederim.

İ. ARVAS (Van) — Bir sual. Temyiz Mahkemesinin kararı ekseriyet şeklinde midir? Bunu rica ediyorum.

Ad. En. M. M. Ş. DEVRİN (Devamla) — Temyiz kararı elimdedir, arz edeyim. «Oybirliği ile 5 . V . 1943 tarihinde usulen tefhim edilmekle . . . . . » deniyor ki, Temyiz kararı da ittifaklardır (Müzakere kâfi sesleri).

REİS — Bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Düzee kazasının Eftine köyünden Mehmet namı diğeri Hüseyinin hükmündeki hatayı adli bulunduğuna maktulün karısı Fatma ile oğlu Sami'nin ilk ifadesine nazaran kocası maktul Bekir'i evden alıp götürün kapı komşusu Sırrı Barlar olduğunu tesbit ettikleri ve Hüsey'in tazyik dolayısıyla aleyhinde ikrarda bulunduğu muhakkak olduğuna göre bu hükmündeki hatayı adliden dolayı yirmi dört sene hapsini arz ve teklif eylerim.

30 . VI . 1944

Van Mebusu
İbrahim Arvas

REİS — Evvelâ bir karar alınmasını rica edeceğim. Ölüm hakrında verilen takrirler bazan nazarı dikkate alındığı takdirde Encümene veriliyor. Bazan da katî karar gibi kabul edilerek geçiliyor. Onun için bir prensip kararı alınmaz rica ederim. Bunu, katî karar telâkki edeceksek, bazı defa olduğu gibi, bu takdirinize taallük eden bir noktadır. Encümene havale edeceksek yine bir prensip kararı vermek lâzımdır. Her ikisini de ayrı ayrı reyinize arz edeceğim.

Yalnız şurasını arz edeyim ki, takdiri delâile ait ve sırf mahkemelerin salâhiyetine müteallik hususun mevzuu bahis edilmesini doğru bulmuyorum.

ADLİYE En. M. M. Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Muhterem Reisin işaretleri gibi takrir muhteviyatı Yüksek Heyetin tasvibine iktiran etmediği takdirde bittabi Encümene gelmesinde fayda yoktur. Yüksek Heyetin ekseriyetine iktiran ettiği takdirde Encümene gelip gelmemesi yüksek takdirlerine aittir. Bendeniz Encümene tevdiinin çok faydalı olacağı mütalâasındayım.

REİS — Takrir nazarı dikkate alındığı takdirde Encümene gitmesini tasvip edenler ... Etmiyenler ... Tasvip edilmiştir.

Şu halde takrir nazarı dikkate alındığı takdirde Encümene göndereceğiz.

Takriri nazarı dikkate alanlar ... Alınmayanlar ... Anlaşılmadı sesleri).

Takriri tekrar okuyoruz.

(Van Mebusu İbrahim Arvas'ın takriri tekrar okundu).

REİS — Takriri nazarı dikkate alanlar lüt-

fen işaret buyursunlar... Almyanlar ... Takrir nazarı dikkate alınmamıştır.

Şu halde mazbatayı reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar Etmeyenler... Mazbata kabul olunmuştur.

2. — *Torbali'nın Çaybaşı köyünden Hüseyin-oğlu 1327 doğumlu Hasan Fehmi Siper'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/134) [1]*

(Mazbata okundu) .

REİS — Mütalâa var mı?

Mazbatayı reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar ... Etmeyenler ... Mazbata kabul edilmiştir.

3. — *Sivas Mebusu Abdurrahman Naci Demirağ'ın, Belediye İstimlak Kanununun 9 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Dahiliye ve Adliye Encümenleri mazbataları (2/41) [2]*

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi müzakere edilirken Adliye Encümenine gitmişti. Encümenin hazırladığı metin üzerine heyeti umumiyesi hakkında müzakere açıyorum. Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? (Hayır sesleri). Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

3710 sayılı Belediye İstimlak Kanununun 9 ncu maddesini değiştiren kanun

MADDE 1. — 3710 sayılı Belediye İstimlak Kanununun 9 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 9. — Kısmen istimlak olunan gayrimenkulün değer pahası aşağıda yazılı şekilde tâyin olunur. Bu gayrimenkulün:

A) İstimlake tabi olmayan kısmın kıymetinde istimlak sebebiyle bir değişiklik hâsıl olmamış ise gayrimenkulün tamamının halihazır kıymetiyle bu kıymet arasındaki fark;

B) İstimlake tabi olmayan kısmının kıymetinde istimlak sebebiyle düşüklük hâsıl olduğu takdirde gayrimenkulün tamamının halihazır kıymetiyle istimlak edilmeyen kısmının düşük kıymeti arasındaki fark;

C) İstimlake tabi olmayan kısmın kıymeti istimlak sebebiyle artmış olursa istimlak edilecek kısmın halihazır kıymeti istimlak bedelini teşkil eder. Bu son halde kıymeti artan kısmın şerefiyesi hakkında 21 nci madde hükümleri tatbik olunur.

Şu kadar ki, gayrimenkulün istimlake tabi

[1] 173 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

[2] 119 sayılı basmayazıya ek zaptın sonundadır.

tutulmayan kısmı faydalı bir şekilde kullanılmaz hale gelir veya bu kısımda Yapı ve Yollar Kanununa göre bina inşasına imkân hâsıl olmazsa maliklerinin istimlak sırasında yazı ile vukubulacak talepleri üzerine belediye bu gayrimenkulün tamamını istimlake mecburdur.

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Bir sualim var; bu maddenin (C) fıkrasının sonunda (Şu kadar ki, gayrimenkulün istimlake tabi tutulmayan kısmı faydalı bir şekilde kullanılmaz hale gelir...) deniyor. Bundan kasıt nedir? Malûmu âliniz bu, (şu kadar ki) den sonraki cümlelerin ifade ettiği hükümler Belediye Yapı ve Yollar Kanununda mevcuttur. Yalnız burada ilâve edilen kısım vardır. Gayrimenkulün istimlake tabi tutulmayan kısmı faydalı bir şekilde kullanılmaz hale gelirse, deniyor. Bunda kasıt nedir? Lâtfen tanzih etsinler.

ADLİYE En. M. M. Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Efendim, 3710 sayılı Belediye İstimlak Kanununun dokuzuncu maddesi kısmi istimlaklerden bahsetmektedir. Kısmi istimlaklerde takip edilecek muameleleri gösteren bu madde gayrimenkul rakamlara müsteniden, yani gayrimenkulün istimlak edilen kısmıyla istimlake tabi tutulmayan kısmına bir bedel tesbit edilerek tatbik edildiği takdirde herhangi bir müstakar esasa istinat etmediği görülmüştür. Abdurrahman Naci arkadaşımızın tadil teklifi yerinde görülerek maddenin yeniden tanzimine zaruret hâsıl olmuştur. Madde üç fıkradan ibarettir.

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Onlar malûm, yalnız sorduğum noktaya cevap lütfedilmesini rica ederim.

ADLİYE En. M. M. Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Kısmi istimlaklerde istimlake tabi tutulmayan kısım faydalı bir şekilde kullanılmazsa, meselâ bir bina öyle bir şekilde istimlak edilmiştir ki, bu binanın geri kalan kısmından malikinin istifadesine imkân kalmamıştır. Bu vaziyette binaya kıymet takdir edilirken kalan kısımdan onun istifade edeceği derpiş edilemez. Binaenaleyh Gayrikabili istifade olduğu takdirde geri kalan kısmın malikinin elinde bırakılması istimlak hakkındaki umumî esaslara uygun düşmez.

G. PEKEL (Tokat) — Muhterem arkadaşlar, bu son fıkranın başka şekilde yazılması doğru olacaktır. İstimlak neticesinde kalacak olan parça sahibine başka bir işe yarayacak şekilde kalırsa bunu belediyenin istimlak etmesi doğrudur. Fakat bu üç şıkta da mevcuttur. Burada yazılış şekline göre yalnız son fıkraya aitmiş gibi bir mâna var. «Şu kadar ki» kelimesini kaldırarak bir «ve» ilâve etsek daha doğru olur. Burada her üç şık ta vârittir. Onun için teklif ediyorum; bu kısmı kaldırılmı bir «ve» ilâve edelim.

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Arkadaşlar, şimdi bizim bir belediyeler yol ve yapı kanunumuz vardır. Orada bir istimlâkten, yani bir yol tevsi edilirken yahut da istimlâk yapılırken geri kalan kısmı inşaata müsait değilse diye bir takım hükümler mevcuttur. Orada «fayda» kelimesi yoktur. Hangi şartlar dâhilinde istimlâk edileceği tâyin ve tesbit edilmiştir ve ondan sonra da istimlâk edilen ve geri kalan parçanın ne tarzda şuyulandırılacağı ve yahut satılacağı hakkında da kayıtlar mevcuttur. Binaenaleyh benim endişem, bu kelimeyi koymakla o kanunda bir tadilât yapmış olmayalım. Bu itibarla yol ve yapı kanununa göre istimlâk edilen yer yarım kalırsa onun için de ayrıca hüküm vardır. Meselâ o kanunun 6 nci maddesinde bu hüküm vardır. Onun için bu kanundaki «faydalı» kelimesini ben pek lüzumlu görmüyorum. Bu kanunun öteki ile beraber aynı hükümleri ihtiva etmesi lâzımgelir. Bu faydalı kelimesi lüzumlu mudur değil midir? bana lüzumsuz gibi geliyor. Bunun bir daha tetkiki faydalı olur kanaatindeyim.

A. N. DEMİRAĞ (Sivas) — İzzet Arukan arkadaşımızın mevzu bahis ettiği fıkra Dahiliye Encümeninin metninde yoktur. Onu Adliye Encümeni ilâve etmiştir. Dahiliye Encümeninin metninde istimlâkten geri kalan kısım eğer yapı yollar kanununa göre bina inşasına müsait değilse ve sahibi de isterse belediyenin satın alması mahiyetindedir. Şimdi sayın mazbata muharriri bir misal irad ettiler. O misal zaten nazarı itibara alınmıştır. İstimlâk dolayısıyla geri kalan kısımda bir düşüklük hâsıl olursa heyeti umumiyesinin hali hazır kıymetinden geri kalan kısmın düşkün kıymeti indirttikten sonra geri kalan verilir.

Bir evin kıymeti 10 000 lira olsa, yol ortasından kesse; geride kalan kısım 5 000 lira edecek yerde 3 000 lira ederse 10 000 liradan 3 000 lira tenzil edildikten sonra bakiye kalan 7 000 lira istimlâk bedeli olarak ödenecektir. Yani düşen kıymeti belediye ödemiş oluyor. Ebniye kanunu mucibince yapı yapılması imkânı olmayan hallerde 2290 numaralı belediye kanununun altıncı maddesi bu gibi işe yaramıyan kısımların istimlâk hakkını belediyeye vermiştir. Belediye yol açmak suretiyle şu veya bu şekilde ebniye kanunu mucibince bina yapılmasına müsaade edilmiyen yerlerde bu gibi yerleri komşularıyla şuyulandırmak hakkını haizdir. Burada konulan hüküm, belediye bu hakkını kullanmazsa, komşularıyla şuyulandırmazsa ve sahibi de dilerse belediyeyi almağa mecbur etmektedir. 2290 numaralı kanun hükümüne mukabil mülk sahiplerine bir hak verici bir hükümdür. Zâten Dahiliye Encümeninin metninde yoktur, Adliye Encümeni müsaade ederse şuradaki şu kelimeyi çıkaralım, za-

ten istimlâk edilirken mevzu bahis olan bir hâdisedir.

«Şu kadar ki, gayrimenkulün istimlâke tabi tutılmayan kısmı faydalı bir şekilde kullanamaz hale gelir. veya bu kısımda yapı ve yollar kanununa göre bina inşasına imkân hasıl olmazsa maliklerinin istimlâk sırasında yazı ile vukubulacak talepleri üzerine belediye bu gayrimenkulün tamamını istimlâke mecburdur.» Yani oradan, şu kelimeyi bu cümleden «kısmı faydalı bir şekilde kullanılmaz bir hale gelir veya bu» kelimelerini hafzederek kanun daha sarıh olur. Bunu hafzetmezsek, 2290 numaralı kanun mucibince, belediyeler işe yaramıyanların mücavirlerine şuyulandırmak hakkını haizdir; der. Bu şık orada yoktur. O halde belediyenin elinde işe yaramıyacak arsalar kalmış olur. O da belediyelerimizi müşkül vaziyete sokabilir. Onun için şu arzettiğim kelimelerin hazine muvafakat etmelerini rica ediyorum. O zaman öbür kanunun altıncı maddesiyle de tearruz teşkil etmiş olur.

ADLIYE EN. M. M. Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Efendim, sayın arkadaşım İzzet Arukan 9 ncu maddenin son fıkrasına taallük eden hükümlerin Yapı ve Yollar Kanununda yer almış olduğunu ifade buyurdular. Buradan çıkarılmasını teklif ediyorlar. Maddenin, kısmi istimlâklerde herhangi bir noksna hükmü ihtiva etmemesi bakımından bu tarzı tahriri Encümen dahi faydalı bulmuştur.

Abdurrahman Naci arkadaşımızın tekliflerine gelince; kendileri arsaya taallük eden kısımları muhafaza edelim, fakat binaya taallük eden kısımları çıkaralım buyuruyorlar, eğer anladımca. Lâyhadan binaya taallük eden kısımların çıkarılması, bina sahipleri ile arsa sahipleri arasında bir fark ihdas eder. İşe yaramıyacak bir bina parçasının malikin elinde kalması halinde onun faydalı şekilde intifama engel olacağı düşüncesiyle Encümen bu fikrayı teklif etmiştir.

Aneak Pekel arkadaşımızın teklifi son fıkraya aittir. «Şu kadar ki» kelimelerini çıkaralım, yerine «D» harfını koyalım, buyurdular ki, bu teklif yerindedir. Encümen namına buna muvafakat ediyorum. (Reye reye sesleri).

İ. ARUKAN (Eskişehir) — Arkadaşlar, bu madde tamamiyle Belediyeler, Yol ve Yapı Kanunu ve bundan bir kaç gün evvel çıkardığımız ona ek kanunun 20 nci maddesiyle alâkadardır ve her iki kanun da Nafia Encümeninde müzakere edilmiştir. Bu madde üzerinde, alelacele bir karara varmak suretiyle bir yanlışlığa mahal verilmemesi için, maddenin lütfen Nafia Encümenine havale edilmesini rica ederim.

NAFİA EN. M. M. A. N. DEMİRAĞ (Sivas) — Efendim; ben nokta nazarı sayın mazbata muharriri arkadaşımıza iyi anlatamamışım, ben bina ve arsa diye tefrik etmiyorum. İki şık vardır. Geri kalan şey Ebniye Kanunu mucibince bina yap-

mağa müsaittir. İster arsa olsun, ister bina olsun bina ise, esasen bunun kıymeti istimlak bedeliyle ödenmiş oluyor. Binaenaleyh burada mutasarrıfın bir zararı yoktur. Halbuki geri kalan arsa, bina inşasına müsait değilse esasen gayri kabili istifade demektir. Binaenaleyh o, hükmün içinde kalıyor. Yani o kelime burada olabilir. Halbuki 2290 sayılı kanunun 6 maddesi dikkatle tetkik edilecek olursa görülür ki, bu arsaların yanlarında, mücavirlerindeki belediyenin ve bu gibi yerleri mücavirlerindeki verilebilmesi için o arsanın Ebnîye Kanunu mucibince bina inşaatına müsait olmanası kaydı vardır.

Bu kayıt olmayınca, yanlarına veremediği için belediyenin, elinde lüzumsuz bir yer bırakmak demektir. Bu, belediyeleri müşkül bir vaziyete soktu. Zaten kendilerinin söylediği bu korkuyu siyaneten...

K. KAMÜ (Rize) — Sizin istediğiniz nedir?

ADLİYE EN. M. M. Ş. DEVRİN (Zonguldak) — Sizin, muhafazasını buyurduğumuz kısım ay-

nen mevuttur. Bu kısımda «Yapı ve Yollar Kanununa göre bina inşasına imkân hâsıl olmazsa mâliklerinin istimlak sırasında yazı ile vukubulacak...»

A. N. DEMİRAĞ (Sivas) — Bu hüküm tamamdır, öteki fazladır. Binaenaleyh Adliye Encümeninin ilâve ettiği kısım fazladır, alttaki hüküm 2290 numaralı kanunun altın maddesine uygundur, hem de bütün ihtimalleri ve bu dâvayı halledecek vaziyettir. Kimsenin mağduriyetine mahal kalmıyor. Onun için müsaade ederseniz Nafia Encümenine gelsin, bir daha tetkik edelim.

REİS — Teklifi Nafia Encümeni istiyor. Reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihayı Nafia Encümenine gönderiyoruz.

Başka işimiz kalmamıştır. Pazartesi günü 15 te toplanmak üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma saati : 15,45

Sivas Mebusu Abdurrahman Naci Demirağ'ın, Belediye İstimlâk Kanununun 9 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/41)

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 2/41

Karar No. 56

27 - VI - 1944

Yüksek Reisliğe

Belediye İstimlâk kanununun 9 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında Sivas Mebusu A. N. Demirağ tarafından yapılan kanun teklifi Nafia Vekili Sırrı Day, teklif sahibi ve Dahiliye Vekâleti Mahallî idareler umum müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

3710 sayılı Belediye İstimlâk kanununun bu gün meri olan 9 ncu maddesine göre kısmi istimlâklerde evvelâ gayri menkulün tamamının hali hazır kıymeti ile istimlâke tabi tutulmayan kısmının istimlâkten sonraki değişiklik dolayısıyla taayyün eden kıymeti takdir olunur; bu kıymetin yarısı tamam kıymetten tenzil edildikten sonra geri kalacak miktar istimlâk edilecek yerin değer bahasını teşkil eder; ancak geri kalan kısmın müstakbel kıymeti halihazır kıymetinden aşağı olduğu takdirde aradaki fark istimlâk bedeline ilâve olunur. Muayyen bir gayrimenkulün istimlâke tabi tutulan ve tutulmayan kısımları kıymetlendirilerek 9 ncu maddenin tesbit eylediği hükümler tatbik olunduğu takdirde gayrimenkulün değer bahasını tâyin için istinat olunan esas hiç bir katıyet arzemediği gibi kıymetler arasındaki tefavüte göre değer bahasının bazan az veya çok fevkinde bazan dununda olan neticelerle karşılaşılmaktadır. Bu vaziyette 9 ncu maddenin tadilini yerinde bulan encümemiz metnin muhtelif ihtimalleri tam bir vuzuhla ifade edecek şekilde yeni baştan tanzimine reylerin ittifakı ile karar verilmiştir. Maddenin mevzuu, kısmen istimlâk olunacak bir gayrimenkulün değer bahasını tâyin için is-

tinadolunacak esasları Teşkilâtı Esasiye Kanununa uygun olarak tesbitten ibarettir. Kısmen istimlâk olunan gayrimenkulün;

A) İstimlâke tabi olmayan kısmının kıymetinde istimlâk sebebiyle bir değişiklik hâsıl olmamış ise gayrimenkulün tamamının hali hazır kıymetiyle bu kıymet arasındaki fark;

B) İstimlâke tabi olmayan kısmının kıymetinde istimlâk sebebiyle düşüklük hâsıl olduğu takdirde gayrimenkulün tamamının hali hazır kıymetiyle istimlâk edilmiyen kısmının düşük kıymeti arasındaki fark;

C) İstimlâke tabi olmayan kısmın kıymeti istimlâk sebebiyle artmış olursa istimlâk edilecek kısmın hali hazır kıymeti istimlâk bedelini teşkil eder. Bu son halde kıymeti artan kısmın şerefiyesi hakkında 21 nci madde hükümleri tatbik olunur.

Ancak bu gayrimenkulün istimlâke tabi tutulmayan kısmı faydalı bir şekilde kullanılamaz hale gelir veya bu kısımda Yapı ve Yollar Kanununa göre bina inşasına imkân hâsıl olmazsa maliklerinin istimlâk sırasında yazı ile vukubulacak talepleri üzerine Belediye gayrimenkulün tamamını istimlâke mecburdur.

Umumî Heyetin yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ad. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Çorum	Zonguldak	Manisa
M. Çağıl	Ş. Devrin	F. Uslu
Antalya	Baldak	Denizli
N. Aksoy	O. Nijazi	Birci
		Haydar Günver

Denizli N. Küçük	Erzincan A. Fırat	Hatay B. S. Kunt	Kocaeli S. Artel	Kocaeli Salâh Yargı	Konya H. Karagülle
Kastamonu Abidin Binkaya	Kastamonu Dr. F. Ecevit	Kayseri R. Özsoy	Rize Saim Ali Dilemre	Sinob C. Atay	Urfa K. Berker
		İmzada bulunmadı			
		İmzada bulunmadı			

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

3710 sayılı Belediye İstimlâk Kanununun 9 ncu maddesini değiştiren kanun lâyihası

MADDE I. — 3710 sayılı Belediye İstimlâk Kanununun 9 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 9. — Kısmen istimlâk olunan gayrimenkulün değer pahası aşağıda yazılı şekilde tâyin olunur. Bu gayrimenkulün:

A) İstimlâke tabi olmayan kısmın kıymetinde istimlâk sebebiyle bir değişiklik hâsıl olmamış ise gayrimenkulün tamamının halihazır kıymetiyle bu kıymet arasındaki fark;

B) İstimlâke tabi olmayan kısmının kıymetinde istimlâk sebebiyle düşüklük hâsıl olduğu takdirde gayrimenkulün tamamının halihazır kıymetiyle istimlâk edilmeyen kısmının düşük kıymeti arasındaki fark;

C) İstimlâke tabi olmayan kısmın kıymeti

ti istimlâk sebebiyle artmış olursa istimlâk edilecek kısmın halihazır kıymeti istimlâk bedelini teşkil eder. Bu son halde kıymeti artan kısmın şerefiyesi hakkında 21 nci madde hükümleri tatbik olunur.

Şu kadar ki, gayrimenkulün istimlâke tabi tutulmayan kısmı faydalı bir şekilde kullanılmaz hale gelir veya bu kısımda Yapı ve Yollar Kanununa göre bina inşasına imkân hâsıl olmazsa maliklerinin istimlâk sırasında yazı ile vukubulacak talepleri üzerine belediye bu gayrimenkulün tamamını istimlâke mecburdur.

MADDE II. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE III. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Hendek'in Kalayık Köyünden Haliloğlu Mehmet nam-
diğer Hüseyin Birincier'in ölüm cezasına çarptırılması
hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni
mazbatası (1/156)

T. C.

Başvekâlet

Yazı İşleri Dairesi Müdürlüğü

Sayı : 4/818

17 . II . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adam öldürmek ve saireden suçlu Haliloğlu 1318 doğumlu Mehmet diğer adı Hüseyin Birincier'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Adapazarı Ağır Ceza Mahkemesinden verilen hükmün tasdikına ve mütaakıp kanuni muamelenin Büyük Millet Meclisince ifa buyurulmasına dair olup Adliye Vekillığının 16 . II . 1944 tarihli ve 65/25 sayılı tezkeresiyle gönderilen Temyiz Mahkemesinin 10 . I . 1944 tarihli ve 150/10-5 sayılı ilâmı ile bu işe müteallik evrakın sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 3/156

Karar No. 63

27 . VI . 1944

Yüksek Reisliğe

Hendek kazasına bağlı Karaçökek köyünden Gencoğlu Bekir Altmış'ı öldürmekten suçlu aynı kazanın Kalayık köyünden Haliloğlu 1318 doğumlu Mehmet (diğer adı) Hüseyin Birincier'in ölüm cezasına mahkûmiyeti hakkında Adapazarı Ağır Ceza Mahkemesinden verilen hükmün tasdikına dair Temyiz Mahkemesi Birinci Ceza Dairesinden sâdır olan 5 . V . 1943 tarih ve 871 esas, 1137 karar sayılı ilâm mütaakıp kanuni muamelenin ifası zımında Başvekâletin 17 . 2 . 1944 tarih ve 4/818 sayılı tezkeresiyle birlikte Encümenimize havale ve tevdi buyurulması üzerine bu işe taallük eden dâva dosyasının tetkikinde : Adı geçen Hüseyin Birincier'in, sağır ve dilsiz olan Bekir Altmış'ı parasını gasbetmek maksadiyle taammüden öldürdüğü mahkemece sabit görülerek hareketine uyan Türk Ceza Kanununun 450 nci maddesine tevfikân ölüm cezasına çarptırıldığı an-

laşılmıştır.

Encümenimizde bu hususta cereyan eden müzakere neticesinde suçlu Haliloğlu Mehmet (diğer adı) Hüseyin Birincier'e hükmedilen ölüm cezasının infazına Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 nci maddesi hükümleri dâhilinde karar verilmesi hususunun Umumî Heyetin Yüce tasvibine arzedilmesi reylerin ittifakiyle karar altına alınmıştır.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Ad. En. Rs. N.	M. M.	Kâtip
Zonguldak	Zonguldak	Manisa
Ş. Devrin	Ş. Devrin	F. Uslu
Antalya	Bahkesir	Denizli
N. Aksoy	O. N. Burcu	N. Küçükka
Denizli	İzmir	Kayseri
H. Günver	E. Oran	R. Özsoy
Kocaeli	Rize	Sinob
S. Artel	Dr. S. A. Dilemre	C. Atay

Torbali'nın Çaybaşı köyünden Hüseyinoğlu 1327 doğumlu Hasan Fehmi Siper'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/134)

T. C.

Başvekâlet

18. XII. 1943

Yaza İşleri Dairesi Müdürlüğü

Sayı : 4/894, 7624

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adam öldürmekten suçlu Hüseyinoğlu 1327 doğumlu Hasan Fehmi Siper'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında İzmir Ağır Ceza Mahkemesinden verilen hükmün tasdikına ve mütaakıp kanuni muamelesinin Büyük Millet Meclisince ifa buyurulmasına dair olup Adliye Vekillığının 16. XII. 1943 tarihli ve 273/76 sayılı tezkeresiyle gönderilen temyiz ilâmı ve merbutlarının aynen sunulmuş olduğunu arz ederim.

**Başvekil
Ş. Saraçoğlu**

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Encas No. 3/134

Karar No. 59

27. VI. 1944

Yüksek Reisliğe

Torbali'nın Çaybaşı köyünden babası Hüseyin Siper'i öldürmekten suçlu aynı köyden Hüseyinoğlu 1327 doğumlu Hasan Fehmi Siper'in ölüm cezasına mahkûmiyeti hakkında İzmir Ağır Ceza Mahkemesinden verilen hükmün tasdikına dair Temyiz Mahkemesi Birinci Ceza Dairesinden sâdır olan 4. V. 1943 tarih ve 1177 esas 1133 karar sayılı ilâm mütaakıp kanuni muamelesinin ifası zmnında Başvekâletin 18. XII. 1943 tarih ve 4-894/7624 sayılı tezkeresiyle birlikte Encümenimize havale ve tevdi buyurulması üzerine bu işe taallük eden dâva dosyasının tetkikinde: Adı geçen Hasan Fehmi Siper'in öz babası Hüseyin Siper'i emvaline biranevvel tesahüp ve tevarüz maksadiyle taammüden öldürdüğü mahkemece sabit görülerek hareketine uyan Türk Ceza Kanununun 450 nei maddesinin birinci ve dördüncü bentlerine tevfikân ölüm cezasına çarptırıldığı anlaşılmıştır.

Encümenimizde bu hususta cereyan eden müzakere neticesinde suçlu Hasan Fehmi Siper'e hükmedilen ölüm cezasının infazına Teşkilâtı Esasiye Kanununun 26 nei maddesi hükümleri dahilinde karar verilmesi hususunun Umumî Heyetin yüce tasvibine arz edilmesi reylerin ittifakiyle karar altına alınmıştır.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Ad. En. Reisi N.	M. M.	Kâtip
Zonguldak	Zonguldak	Manisa
Ş. Devrin	Ş. Devrin	F. Uslu
Aantalya	Bahkesir	Bingöl
N. Aksoy	O. N. Burcu	F. F. Düşünsel
Denizli	Denizli	İzmir
H. Günver	N. Küçüka	E. Oran
Kayseri	Kocaeli	Rize
R. Özsoy	S. Artel	Dr. S. A. Dilemre
Sinob		Urfa
C. Atay		K. Berker

1000000000

1000000000